

Előfizetési árak

Helyben:

Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 k. 50 l.

Vidéken:

Egész évre 12 kor., fél évre 6 kor., negyed évre 3 kor.

Egyes szám ára 8 fillér.

Megjelenik hetenként háromszor:

vasárnap, szerdán és pénteken a kora reggeli órákban.

Felelős szerkesztő:

SIMA LÁSZLÓ

Hirdetések árát,

valamint nyiltéri közleményeket kiadóhivatalunk méret szerint a legutányosabban számít.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Vajda B. Utóda könyvnyomdája Szentés, Kossuth-tér

Egyes példányok kaphatók

Kálmán J. Sándor és Stark Nándor könyvkereskedésében valamint lapkihordóinknál, a kiknél lapunk előfizetésre is megrendelhető.

SZENTESI LAP

A kivándorlásról.

— Szeptember 13

(K. L.) Amikor a kivándorlásról gondolkunk és annak módozatait keressük: miképpen lehetne a kivándorlást csökkenteni és végül teljesen megszüntetni, egy alapvetel sem szabad szem elől tévesztetni. Amióta megszűnt a jobbágyság és annak helyhez kötöttsége s utána megszűnt a földtulajdon kötöttség, sőt megszűnt az egész ósrégi rendszer és a rendi intézmény, azóta a szabad költözködés joga az állam valamennyi polgárának lebecsesebb magán jogai közé tartozik nemcsak az ország belterületén, hanem a külföldre való összes vonatkozásában is s itt korlátokat szabni többé nem szabad, nem is lehet.

Ennek az alapelvnek szigorú észben tartása tükröződik vissza a nyilatkozatból, amelyet a belügyminiszterium politikai államtitkárja, gróf Hadik János tett a kivándorlási kérdésekre vonatkozólag a közelmúlt napokban. A nyilvánosság számára tette kijelentéseit, tehát dokumentálta azt, hogy ez a kérdés valóban égető és szükséges, hogy a közvélemény megismerje a belügyi kormányzatnak álláspontját ebben a tekintetben is. Mindjárt azzal is kezdte nyilatkozatát, hogy a belügyi kormány sürgősen foglalkozik a kivándorlás csökkentésének kérdésével. Fel kell deríteni és alkalmazni azokat az eszközöket, amelyek a kifejezett cél elérésére alkalmasak, vagyis csökkentik a kivándorlást.

Az eszközöket nyilatkozatában két csoportba sorozza. Előbb foglalkozik a mó-

dokkal, amelyek a belügyi kormányzat hatáskörébe tartoznak, tehát főképpen rendészeti természetűek. És ezek azok az eszközök, amelyek alkalmazása a legszigorubb bírálatot kívánja elsősorban attól, aki azokat alkalmazni akarja Liberális gondolkodását, humánus érzését bizonyítja, amikor ő maga mutat rá, arra, hogy érzi ennek a kérdésnek súlyát. Hiszen elzárhatnók egyszerűen a határt és mindenkit eltilthatnánk az ország elhagyásától. És itt jut kifejezésre, hogy milyen gondosan ügyel gróf Hadik János arra, hogy ne sértse meg az alapevet, amelyet örök igazságúnak ismer el az egész világ. Világosan rámutat erre, amikor megmondja, hogy az ellenhatalom minden törvényes erejével akar eljárni, — ami azonban nem jelenti azt, hogy a szabad költözködési jogot korlátozni és e szerint a szabályszerű utlevéllel ellátott, saját akaratából, önként kivándorolni szándékozót hatalmi eszközökkel — visszatartani akarnók.

Pontosan és határozottan kell tehát megvonni azt a határt, amelyen belül a kormány a kényszerű türelem álláspontját foglalja el a kivándorlási mozgalommal szemben. Gróf Hadik nyilatkozatában megtaláljuk ezt az éles vonalat nagyon markánsan, erőteljesen.

Két feltétel korlátai közé szorítja a kivándorlási szabadságot. Az egyik, hogy valóban türethetetlenül nehéz megélhetési viszonyok ne kényszerítsék egyes vidékek lakóinak egy részét a szülőföld elhagyására és boldogulásának messze idegenbe való keresésére. A másik, hogy a kiván-

dorlásra hajlandók, akik jobb kereset és vagyonosodás reményében készülnek elhagyni az országot, erre a nehéz elhatározásra önként jussanak. Ne ügynökök csábítsák őket a kivándorlásra. Ezekről az államtitkár kimondja, hogy szándékuk kivételében őket hatalmi kényszer eszközök visszatartani nem lehet, utolsó reményeiktől megfosztani az államnak nincs hivatása. — Azokat a kivándorlókat, — mondja szövszerint — akik némely vidék mostoha gazdasági viszonyai folytán veszik kezükbe a vándorbotot, vagy azokat, akik jobb kereset és vagyonosodást remélve hagyják el az országot: azokat hatalmi eszközökkel visszatartani nem lehet és nem szabad. Mi működésünk e részben is a szigorú törvényesség és az az egyéni szabadság tiszteletén alapszik.

De amíg egyrészt az államtitkár ilyen határozottan kijelenti, hogy az ilyen egyéni szabadságot a legmesszebb menőleg tiszteletben tartja, másrészt ugyancsak világosan precízrozza, hogy a kivándorlási visszaféléseket a legszigorubbban fogja megtorolni. És amit ezirányban mond a kivándorlás csökkentésére vonatkozó tulajdonképeni rendészeti természetű eszközökről, az a határrendőrségről szóló törvény végrehajtásának programja. Kijelenti, hogy bár a kónnyelmű, megdondolatlan s a viszonyok kényszere által nem indokolt kivándorlási mánia ellen más fegyvere nincsen, mint az utlevelekre vonatkozó alakiságok szigorú fentartása, a határrendőrség, ahol idegen csábító befolyásoknak, kivándorlási ügynökök rendszeres üzelmének jön nyo-

A „SZENTESI LAP“ TÁRCÁJA.

Első szerelmem.

— Elbeszélés. —

Irtá: Mártonffy Imre.

Leverve állottam egy helyben, miközben atyám a levelet olvasta. Tehát vége az első szerelmemnek, a bájitalt nem élvezhetem tovább. Már-már könnyezni kezdtem, de visszatartottam fájdalmamat, leküzdöttem azt ama férfias gondolattal, hogy immár első éves orostanballgató vagyok. Fájdalmam ellenére mosolyogni kezdtem, midőn láttam, hogy atyám a levél olvasásánál jóízűen kacag.

— Indítványozok neked valamit fiam, mondá összehajtva és eltéve a levelet, mert látom, hogy elhatározásom nem jó benyomást keltett benned. Menj Micid atyjához, kit igen jól ismerek, mert rokonom, tárd ki szívedet s meg fogod látni, miő fogadtatásban részesülsz. Ha nagybátyád Kamonyai Árpád, beleegyezik e korai eljegyzésbe, akkor nem szölok semmit és áldásomat adom rátok.

— Ezer köszönet atyám! kiállítottam lelkesülten.

— Csak lassan fiam, hadj végezzem el. Ha pedig visszatartásit, akkor menj és fekdj nekí a tanulásnak és felejtsd el szerelmedet.

E szavakra, bár két vagylagosság közt álltam, mégis jobbkedvű lettem, hisz az atyám áldása zsebemben volt. Elhatároztam tehát, hogy elmegyek Micid atyjához. Mint győztes hadvezér, ki első esztáját nyeri meg, távoztam az apai házból, zsebemben az atyai áldással és a — maturával.

A legjobb hangulatban indultam meg, hogy a fővárosban mindent beszerezsek magammal, mert hát völegénynek sok minden kell. Új mellény, fehér nyakkendő, lakkcipő, cilindér, (mely először került fejemre), szóval a legelegánsabb toilletlen akartam igazgató-nagybátyámmal megjelenni. A völegényjelölt készült az aposzjelölöz. Kezembem illatos csokor, mely egy kisse nagy volt node nem a professor papanak, hanem bájos leányának akartam azt adni — emlékül Szegény hű leánya, bizonyára tárt karokkal fog fogadni.

Végre megésongettem a ház előtt, s a ház ajtónál megálltam. Ama édes reményben ringatóztam, hogyha hatha Micid jön személyesen kaput nyitni, mert azelőtt gyakran meglelte, de keservesen esalódtam. Azt hittem, hogy nyakába borulhatok és össze-vissza esökölhatom és kit láttam? Margitot, a kiállhatatlan, rossz Margitot, ki ugrándozva jött elém, hogy behocsásson. De na nem volt oly kotnyeles, szeleburdi, mint multkor, kezét nyújtotta, hogy üdvözljön. Bámultam,

mert sokkal ildomosabbnak és jobbszívűnek láttam.

— Gratulor! mondá a kis leány, mutatva, hogy latinul is tud.

Mindenesetre okosodott azóta az én Micim is, midőn jóvendőbéli sógoróm ily előnyösen megváltozott.

— Talán Micid beteg? kérdeztem, megszoritva kis hugom kezét.

— Isten mentsen — nevetett Margit miközben eszembe jutott a lugos története, olyan jól érzi magát, mint soha. Jer győzdjél meg róla!

Ezzel előttem folyton táncolva és ugralva vezetett Margit a szalonba. Az egész cseléd együtt volt.

— Ahan, mondám mugamban. Ez épen jól van.

— Julius de studiosus! kiáltá Margit stenter hangon és olyat lökött rajtam, hogy a rózsacsokor kirepült a kezemből és megszire esett.

— De Margit, micsoda dolog ez! sipította a nagynéni, vagy most már anyósjelöl?

A kis ördög lejtve ugrándozott atyjához, kinek kedvence volt.

Az apa barátságosan jött felém.

— Ah kedves fiatal barátom, mondá kezemet melegen megrázva, (hizelegve érzém magam e titulusra) — tegnap csakugyan kitűnően eselt át a vizsgálaton. Gratulálok.

mára, ott a legmesszebb menő megtorló eljárás fogja alkalmazni. Ez az értelme az államtitkár nyilatkozata ama részének, amelyben ezt mondja: »A kivándorlást gátló rendszabályokat a legnagyobb szigorral alkalmazzuk azokra, akiknek kivándorlására nézve törvényes akadály áll fenn és a legmesszebb menő intézkedésekkel megakarjuk oltalmazni a népet attól a veszedelemtől, hogy lelketlen csábítás áldozata legyen.« És az egész nemzet helyeselni fogja azt az indokolást, a melyet az államtitkár ehhez a kijelentéséhez fűz, amikor rámutat arra, hogy ez nemcsak a nemzet érdekének, hanem az egyes egyének is érdeke, mert a mesterséges csábítással, bűnös üzelmekkel kivándorlásra készített állampolgárainak elvonatnak a hazai földön teljesített élethivatásuktól, az Oceánon túl, sajnos, vajmi gyakran testi, lelki nyomorba és romlásba süllyednek. Arany igazság ennek a nyilatkozatnak minden egyes szava.

Ezeket mondotta gróf Hadik János, a kivándorlás csökkentésére vonatkozó rendészeti természeti eszközökről. Kiténik belőlük, hogy az államtitkár tudatában van annak, hogy rendőri uton csak irányozni és némi képen mérsékelni lehet a kivándorlást. Gazdasági viszonyainknak kell szerencsésebbre fordulniok, hogy teljesen megszüntethető legyen. Épen ezért utalunk nyilatkozatának befejező részében azokra az eszközökre is, amelyek már nem tartoznak a belügyi kormányzat körébe, mondván, hogy: »jól tudjuk mindannyian, hogy csökkenteni a kivándorlást tulajdonképpen és hathatósan csak akkor lehetséges, ha sikerülni fog céldudatos, helyes gazdasági berendezkedéssel oly kereseti viszonyokat teremteni hazánkban, melyek lehetővé teszik, hogy népünk idehaza találja meg boldogulását és anyagi jólétének gyarapodásának és vagyonosodásának feltételeit.«

És amikor gróf Hadik János ezeket mondotta, mintegy utalt arra, hogy a kormány programjának egyik legsarkalatosabb pontját érinti. A gazdasági téren való

erőgyűjtés, az új kereseti források megnyitása, az ipar fellendítése, a mezőgazdaság istápolása, azok az eszközök, amelyekkel a kormány a kivándorlást nagy mértékben csökkenteni kívánja. Hisszük és reméljük, hogy nemes fáradozása megtermi a várt gyümölcsöt.

Az ipartestületek és a munkásbiztosítási törvényjavaslat. A hazai ipartestületek központi bizottsága nevében Thék Endre elnök vasárnap, szeptember 16-án délelőtt 10 órára rendkívüli ülésre hívta össze az ország összes ipartestületeit. Az Országos Iparegyesület nagytermében tartandó ülésnek egyetlen tárgya a betegségügyi és baleset biztosítási törvénytervezet főbb intézkedéseinek megbeszélése a kisiparosság szempontjából. Előadó Gelléri Mór iparegyesületi igazgató, a bizottság ügyvezető elnöke lesz. Az igen látogatottan ígérkező tanácskozára Szerényi József államtitkár is kitérőben helyezte megjelenését.

A husvizsgálat országos rendezése. A Politikai Értesítő jelenti: A husvizsgálat országos rendezése tárgyában Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter egy szabályrendelet tervezetét dolgoztatott ki, melyet most küldtek szét a törvényhatóságoknak s az érdekelt köröknek hozzászólás végett. A szabályrendelet ugy közegészségügyi, mint állategészségügyi szempontból kiváló fontossággal bír, mert annak élethelptételezés a közfogyasztás céljából levágásra kerülő állatok s azok husának vizsgálata az egész országban egyöntetűen lesz szabályozva s ki lesz zárva az, hogy beteg állatok levágása, azok husának közfogyasztásra boesításával valamely ragadós betegség emberek vagy állatok közt terjedjen. A szabályrendeletben általánoságban az az elv érvényesül, hogy fogyasztásra kerülő állatok közt vágóhidon vágassanak s levágás előtt s levágás után husvizsgálók által megvizsgáltassanak. A közfogyasztás céljából levágásra kerülő állatokat s azok húsát elsősorban állatorvosok fogják vizsgálni; elegendő számú állatorvosok hiányában emberorvosok is és e célra külön kiképzett husvizsgálók lesznek alkalmazva. A husvizsgálók nagyobb forgalmu vágóhidakon tartott tanfolyamokon fognak kiképezetlni és csak egy vizsga sikeres letétele után lesznek a husvizsgálói teendők ellátására képesítve. A szabályrendelet tervezet több fejezetben kimerítő rendelkezéseket tartalmaz a köztárgy-hidakról a husvizsgálókról s azok képesítéséről. A közfogyasztásra kerülő állatok életben és levágás utáni vizsgálatáról, az állatok levága

sáról, a közfogyasztásra kerülő különféle husok megjelöléséről, a kifogásolt husok megsemmisítéséről, a mézártszék és huselárusításról, a husneműk és hustermékek elkészítéséről és elárusításáról, a belföldi husszállításáról, a közfogyasztásra kerülő szárnyasok, halak és vadak ellenőrzéséről stb. Ezeneken felül a szabályrendelet-tervezethez egy melléklet is van csatolva, amelyben a nem állatorvos husvizsgálók részére szükséges tudnivalók vannak közölve. A szabályrendelet-tervezet az érdekelt körök részvételével a földmívelésügyi miniszteriumban október hó 29-én tartandó értekezleten kerül tárgyalás alá.

A VÁROS ÉS MEGYE.

— Szeptember 13

(X) Szentes az EMKE igazgatósági tagja. Tudvalevő, hogy annak idején, amikor az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület megalakult Szentes város is mint alapító belépett a kultur egyetel tagjai sorába. Miután az alapító tagok egyúttal igazgatósági tagok is az EMKE tegnap átiratban hívta fel Szenteset, hogy az igazgatósági üléseken képviseltesse magát.

(X) Helyszínelés. A vármegye közigazgatási bizottsága helyszíni tárgyalást rendelt el az orosháza—csongrádi vasut mentén létesített utak és átjárók megvizsgálására. A helyszíni tárgyalást, amelyre Szentes és Csongrád képviselőit is meghívják, e hó 18-án lesz. A vármegye részéről: Alt Miksa királyi főmérnök, Soós Pál tiszti ügyész és dr. Dózsa István vármegyei tb. aljegyző vesznek részt a helyszíni tárgyaláson.

(X) Tanácsülés. A városi tanács ma délután 3 órakor tartotta rendes heti ülését dr. Mátéty Ferenc polgármester elnöklésével. A tanácsülés a tolvó ügyeket intézte el.

(X) Kevés a rendőr. Nagyon régi már ez a panasz, amely minduntalan felvetődik és varja az orvoslást. Legújában abból az alkalmából kerül felszínre, hogy az orosházi és csongrádi vasutak megnyitása és a szolnoki motorforgalom folytán oly nagy lett a szentesi vasuti állomás forgalma, hogy egy rendőr képtelen a szolgálat teljesítésére. A rendőrség épen ezért előterjesztéssel el a rendőrség létszámának felemelése iránt és hogy állomáson egy rendőrszobát építsenek, amire mulhatlan szükség van. Az előterjesztés a szeptemberi közgyűlés elé kerül.

(X) Új rendőr. Nagy Imre közrendőr elhallozásával megürült rendőri állásra mint értesülünk Antal Mihály fertőitlenítő s pályázik s tekintve hosszú szolgálatát, amelyet mint a város embere töltött be, reméli, hogy el is nyeri a rendőri állást.

UJDONSÁGOK.

— Szeptember 11.

A sertés zárlat.

Ezen a címen egyik laptársunk az »A. E.« vezető helyen keserves könyhullajtások között panaszodik azon, hogy hat év alatt teljesen tönkre ment városunk sertés tenyésztése. Tönkrelettel a csaknem szakadatlanul tartó sertés zárlat. E véleményében osztozunk a tisztelt laptársnak: de a további fejtegetéseken van okunk fenakadni és nevetni. Nevetni, nem a cikk tartalmán, hanem az utolsó konklúzió, amelyet gyermeki naivsággal nagy komolyan ír le.

Laptársunk ezt írja, hogy: »Ha a piaci zárlat hirtelenben fel nem oldódik, úgy sertések még az őszi vásárra sem lesznek felhajtathatók, ami Szentes város egész lakosságának kiszámíthatatlan kárt okoz. Igaz, hogy Szentes város tanácsa a piac-zárlat feloldá-

A nagynéni is hozzám jött és anyailag üdvözölt.

— És most bizonyosan az ünnepi öltözethet bucsulatogatásodat teszed nálam, nemde? folytatta nagybátyám. Sok szerencsét kívánok az egycetlem.

Azzal újból kezét nyújtotta és vilárossan rázta az enyémet.

Zavaromban — észre se vettem, csak most pillantottam meg a bájos Mici mellett egy napbarnította arcú, fekete bajszos fiatal embert — odanyújtottam nagybátyámnak a csokrot, ki arra a gondolatra jött, hogy talán megemlékezés jeléül tisztelem meg őt evel.

— Ej, ej nézd csak, mosolygott, — mily gyönyörű csokrot hoztál nekem vén tyranusodnak! Ily figyelmet egyik tanítványom se tanusított irányomban! Nézd csak Irma — szólt feleségéhez fordulva. De hát űl le kedves barátom, ne menj még, — Margit tedd e csokrot vízbe!

— Pohárba vagy akóshordóba apuska? kérde Margit pajkosan. Olyan nagy, hogy beférne egy hordóba!

Mindnyájan nevettek, midőn a nagynéni fölkel, hogy azt a fekete bajszos fiatal embert bemutassa.

— Kedves Kópeczi ur, ime unokaöcsém Hani Gyula, ime bemutatlak Kópeczi Böz József kézdővásárhelyi földbirtokosnak, ki ép ma jegyezte el Mici leányomat.

A jó nagynéni! Midőn az örvedetes hirt anyai büszkeséggel közölte, nem sejtette, hogy szavai megannyi törzurásként hatnak szívémben.

Pillantani elhomályosult előttem minden s folyton fülemben csengtek azok a borzasztó szavak, de azért erőt vettem magamon és könnyedén megakajoltam Mici völegénye előtt ki hatalmas vállas férfin volt hozzám képest, s fájdalmas de azért nyugodt szívvel tolmácsoltam üdvökivataimat az új párnak.

— A esalfa, a hütelen! ez volt egyedüli gondolatom miközben mohón ettem a tortából és süteményből — bár étvágyam se igen volt — s bősé pillantást vettem az új parra. Azt hittem hogy bosszúságból ettem annyit, hogy a tortát szerző Mici annál kevesebbet kapjon. De annál a megjegyzésnél melyet jövendőbeli apósjelöltem telt hogy Mici már kitűnően tud főzni, nem folytattam vissza kacagásomat.

A szép de hamis kigyó az egész idő alatt nyugodtan ült velem szemben és mohón ette a tortát. Mem okozott neki lelki furdalást az a tudat hogy boldogságomat tette tönkre. Végre, midőn völegénye az anyósával mély beszélgetést folytatott, megszólalt és hozzám fordulva mondá:

— Nem lehetett másképp Gyula, nagyon jó parthiet csináltam.

Folyt. köv.

sát a földmivvelésügyi minisztertől még július hó 18-án kérte, de elmulasztotta kérésének elintézését sürgetni. Szentos város hatóságának kötelessége akár távirati úton vagy rögtön személyes közbenjárás által a földmivvelésügyi miniszternél odahatni, hogy a piac-zár feloldassék és sertések már az őszi vásárra felhajtathatók legyenek.*

Nagyon szép *papírosan* a tisztelt lapjáról gondolat. Mint gondolat mindenek felett áll; de meg nem valósítható. Hogyan gondolhatja bárki is megvalósíthatónak, hogy csak egyszerűen feloldják a zárlatot ugyanakkor, amidőn az állami állatorvos jelentése szerint a sertés-orbánc ma sines még szűnőben. De ettől is eltekintve, ha felis oldják a zárlatot, mint gondolja bárki is lehetségesnek a zárlat megszüntetésének olyan nyilvánossá tételét pár óra alatt, mert huszonnégy óra sem áll rendelkezésre, hogy sertés vásár meg is legyen tartható.

Nagyon boldog emberek, akik a közdolgokat körültekintés és gondolkodás nélkül akarják az íróasztal mellől intézni, vagy intéztetni. A papír mindent elbir; de a *valóság* az mondja meg mi lehet, mi nem.

Barázda.

— Szeptember 13.

— **Őszi idő.** Szerda virradóra a már már kitűrhettelen látszó utóknákuillat forraság egyszerre elmult. Ilyen hűvös időre és esőre ébredtünk föl. Ez a barátságos időjárás szerdán és ma is egész napon át tartott. Az ég komor és borult, mintha sohasem derülne ki többé. Az idő jósok nem sok vigasztalót mondanak. Úgy látszik szép szeptember helyett nedves szeptember lesz az osztály részünk. Meleg verőfény helyett ázni és dideregni fogunk.

— **A rendőrség gyászja.** A szentesi rendőrségnek halottja van: Nagy Imre közrendőr halt meg tegnap éjjel, hosszú kínos szenvedés után. Közél egy esztendeig feküdt beteg. Halálát agyhártya gyulladás okozta. Temetése ma délután ment végbe s azon a rendőrség testületileg vett részt. Koporsójára a rendőrök koszorút helyeztek, amelynek széles piros szalagján ez a felírás: «A hű barátunk — rendőrtársai». Az elhunyt rendőrt özvegye és kis árvája siratja.

— **Zavar a világitásnál.** A petrozsényi szénbányász sztrájk következményeit megérezzük városunkban is. A hetek óta szünetelő bányamunka folytán nimesz szén s így a helybeli villamtelep sem képes a város köz- és magánvilágítását rendben elátni. Ezt a körülményt a telep vezetősége lapunkban is közzét értesítésben adja tudtul.

— **Szabó sztrájk.** A szabó segédek sztrájkja a békes befejeződés előtt áll. A *Kálmán* Imre tanácsnok elnöklésével szerdán délelőtt ez este folytatott tanácskozás nem vezetett ugyan teljes eredményre; de úgy látszik az eddigi tárgyalások anyagából, hogy megfognak egyezni. A segédek 25 százalékos követelésükkel már 20 százalékra szállították le. Ezzel szemben a mesterek 15 százalékot ígérnek. A vásárra járó segédek fizetését az ellátáson felül 4 koronában akarják a mesterek megállapítani, a segédek 5 koronás követelésével szemben. Kívánatos volna, ha a hosszas húzódo sztrájknak békes befejeződését a közel napok megtudnák hozni.

— **Öngyilkos huszár.** Augusztus másodikán vonult be a nagyszombati első huszár ezredhez *Török* Sándor szentesi legény. Úgy látszik nem bírta elviselni a katona sorsot, mert mint az ezredparancsnokság táviratban értesítette a rendőrhatalóságot az életerős fiatal huszár öngyilkossággal szabadította meg magát a császári mündertől. Hogy mi módon pusztította el magát *Török* Sándor, arról nem szól a szűk szavú távirat. A megtört szülőök elutaztak a huszár fiú temetésére.

— **Még egy sztrájk?** Még a szabó sztrájk sem ért véget Szentesen, máris arról jön hír hogy a bőripari segédek lépnek sztrájkba október elejéig, ha addig követelésekre nézve a mesterekkel kiegyezni nem tudnak. A segédek már előterjesztették a mestereknek kívánásaikat.

— **Öntöző-művek kiszagdák földjein.** Békésgyula város legutóbb nagyobb földbirtokot vásárolt, amelyet két-három holdas parcellákban kiszagdák részére oszt ki. A földbirtokot a város öntöző művek létesítésénél kívánja jövedelmezőbbé tenni. A város már legközelebb tárgyalásokba bocsátkozik az alsó fehérvárosi ármentesítő társulattal egy a birtokot átszóló csatorna kiépítése tárgyában, amely egyrészt öntözésre, másrészt a talajvizet elvezetésére szolgál. A csatorna tervei már készen is vannak. Vajon Szentesen fognak-e erre gondolni valaha? A mód pedig nálunk is meg volna adva, csak hogy más városok egy fél századdal előbbre haladtak mint mi.

— **Felmentő ítélet.** Még ez év januárjában történt, hogy *Mácsai* Lajos szentlászlói tanyáján az öreg Kone házaspár szengáz mérgezésnek esett áldozatul. A szerencsétlenség miatt az öreg házaspár nevelt leányát *Garay* Esztert a szegedi ügyészség a törvényszék elé állította gondatlanság által okozott halálozás vétségével vádolva. A napokban megtörtént főtárgyalás *Garay* Eszter felmentésével ért véget. Az ítélet jogerős.

— **Kérelem a városhoz.** Ökörmező, máramaros vármegyei község lakossága azzal a kéréssel fordul a városhoz, a községben építendő templomhoz járuljon hozzá. A kérelem a közgyűlés elé fog kerülni.

— **Szerencsétlenség a gépnél.** A megyei közkórházba a napokban egy szegvári fiút hozták be, aki atyjának *Nagy* Józsefnek tanyáján szerencsétlenül járt a céslőgépnél. A boldogtalan fiú jobb kezét elkapta a dob és teljesen össze roncsolta. Állapota nem veszedelmes, de jobb keze egész életén át nyomorék marad. — *Kovács* János munkásnak arcát sértette meg súlyosan a gőzgép kereké *Kovács* Balint derekgyházadali tanyáján, Pár hét alatt felépül.

— **A mi még nem volt Szentesen.** Eddig a hölgyek ha a legutolsó divat szerint akartak öltözni Szentesen, kénytelenek voltak felutazni Budapestre, hogy ott rendeljenek maguknak öltözetet. Ezt a nagy visszamaradottságot szüntette meg *Hoffmann* Jakab helybeli kereskedő abból az alkalomból, hogy megvette a *Frankl*-féle férfi divatrua üzletet és azt női és gyermek ruha konfekcióval kiegészítette s a Haris házban helyezte el. Aki valódi finom, elegáns, divatos, szép és *tiszta*n hazai ipar termékéből készült ruhát akar viselni az nem mulasztja el, hogy felkeresse a mostani őszi országos vásáron *Hoffmann* Jakab férfi és női ruha kereskedő sátorát.

— **Virágeste.** A Szentesi Általános Népkör e hó 16-án este fél 8 órakor saját helyiségében (zsidó templom mellett) virágestet rendez. Az est táncmulatsággal lesz egybekötve.

— **Hírek az anyakönyvből.** (szeptember 11–12.) Születtek: Tólas Gyula, Polatsek László, Deutsch István. — *Eljegyeztettek:* Deák Sándor és Hajdu Anna. — *Házasságra léptek:* Papp Sándor és Deló Julianna. — *Elhaltak:* Gyarmati Elek 10 napos születési gyengeség; Nagy Imre 45 éves agyhártyalob.

Színház

— Szeptember 13.

○ **A megnyitó előadás.** Ma este nem a legkedvezőbb auspiciummok mellett, két napos esőzés után — nyitott meg egy havi időnyre a városi színház. *Herzeg* Ferencnek a «Bizánc» című darabja került ez alkalomból színre. A darab nem új ugyan; de Szentesen ez alkalommal először adták. Az előadást sikerültnek mondhatjuk, noha a darab főmeg jelenetét a színpad kiesinsége miatt nem érvényesülhettek eléggé.

○ **A hét műsora.** Holnap pénteken este *Oftembach* örökszepségű művei a «Hoffmann

meséi» kerül színre, a fő nő szerepben *Sugár* Arankával, aki *Pesti* *Ihász* Lajos társulatában 1899 és 1900-ban már működött Szentesen. Szombaton a «Kis postás»-t adják.

Irodalom.

(*) **Érdekes röpirat.** Rendkívüli érdekes és figyelemreméltó röpirat jelent meg a napokban Budapestben, *Tali* Ferenc Lajos tollából «Néhány szó a magyar nemzeti állam kiépítéséről és a nemzetiségi kérdés megoldásáról» cím alatt. A szerző eleven tollal ir munkájában itt-ott kiméletlen, de mindég jóakaró hangon veti szemünkre nemzeti hibáinkat s azt sürgeti, hogy Magyarországot mielőbb iparállammá kel tenni, mert csak így lehet nagy, szabad és független. A röpirat második része a nemzetiségi kérdések megoldásával foglalkozik s annak barátságos rendezésére új és figyelemreméltó módozatokat ajánl a képviselőház figyelmébe. A röpirat minden könyvkereskedésben kapható. Ára 30 fillér.

Amerikai történetek.

Írta: *Sima* Julia.

Mi van a tejesnek?

Egy alkalommal ismét eljött Erzsi néni és egy igen szép terítőt nézegetett az asztalon. Elégedetlen hajtogatta a fejét:

— Nagyon szép! Nagyon szép!

Elmosolyodtam és megkérdeztem tőle:

— A tejesnek van-e ilyen?

Több sem kellett. Összecsapta a kezét és kiabált:

— Huj-juj! Mi van a tejesnek! Olyan lakást még nem tetszett látni! Esem tud képzelnéni olyan szép lakást a kisasszony!

Ez egészen elég volt arra, hogy tisztában legyek a dologgal. Erzsi néni is erősen gyökeret vert az amerikai betegség, vagyis a valótlan hirdetés. Azért nem árultam el a gondolatomat, sőt azt mutattam: elhiszem amit mond. De azért tréfáltam vele:

— Lehet hogy olyan lakást még nem láttam, mert a tejesekhez nem szoktam jární — Dehát, ha Erzsi néni oly nagyon szereti dícsérni ezt a tejest, miért nem ettől veszi a tejet?

Egy perccig habozni látszott, azután a töle megszokott bőbeszédűséggel válaszolt:

— Tetszik tudni, nagyon jó ember ez-a tejes. Huj-juj! milyen ember ez! De a másik tejes, a nagyszakálú, a melyik a pettyes kutyával jár az sokkal jobb tejet ad.

Abban a percben kész volt a tervem hogy mit fogok mondani, de még vártam.

A lehető legkomolyabb hangon elkezdtem dorgálni:

— Enye Erzsi néni! hogy lehet ilyet mondani? A mi tejesünk nagyon jó tejet ad. Maga szereti dícsérni, de a pénzét mégis annak a nagy szakállúnak adja. Ez bizony nem szép dolog. Mikor tudja az! is, milyen nagy szerű ember ez a tejes, és a pénzt mégis másnak adja!?!?

— Tessék elhinni — mentegelte magát Erzsi néni — én szivesen vennék tőle tejet, de a nagyszakálú sokkal szebb és jobb tejet ad. Oly sűrű mint a tejföl, oly sárga mint a kikérics, és két újjnyi vastag a fóle. Ha megengedi a kisasszony hozok abból a tejből.

Nagyon meg voltam elégedve az ő beszédjével, mert ez még jobban elősegítette az én céloimat. Én kérni akartam a tejből, és ő maga felajánlotta, De nem árultam el a megelégedésemem hanem inkább elutasítólag feleltem:

— Édes anyám nem fogja megegedni, hiába is hozna Erzsi néni.

— Nem kell azt tudni senkinek sem! Hozok én holnap! Jó lesz? Mielőtt feltehettem volna el sietett. Jökdélvel gondoltam reá, hogyan fogom megtréfálni holnap Erzsi néni a tejesekért.

Másnap hozta Erzsi néni a tejet. A nagyszakállú tejestől vett nekem is annyit, amennyi az eszi csokoládéhoz szükséges volt. Azt mondta, meg fogja várni a vacsora végét mert tudni akarja, mit szólnak a nagyszakállú által árult tej jóságáról?

A vacsora rendesen csokoládéval kezdődött. A levegő miatt kellett így étkeznünk. Erzsi néni leült a konyhában s még én a vacsorát készítettem ismét elmondta az Isten tudja hányszor, mi van a tejesnek! Főző edénye is szebb van mint nekünk. Ez ugyan nem nagyon valószínű, de ő így mondta. — Bevittem az ebédlőbe a csokoládét. Pár perc múlva vissza tértem hozzá és kijelenttem:

— A tej nem jó! Tudja-e Erzsi néni aza nagyszakállú ember a szakállát belemeríti a tejsé, azért lesz az sárja. A pettyes kutya is ott nyalakodik azért oly sűrű a tej.

— Ne tessék mondani; — kiálta rémülten majd a kezeit homlokára csapta — Az hát az a különös szag azon a tejen! A szakállá szaga! — Minden erőm össze szedtem nehogy elnevessem magamat ő pedig újra hangosan, kiabálva beszélt. Nem veszek én többet tőle tejet! Attól veszek akitől a kisasszony vesz. Huj-juj! Az nem tesz ilyesmit a tejjel.

— Erre már hiába nem akartam, mégis fel kacagtam:

— Nem bizony! Annak nincs is szakállja! Se pettyes kutyája.

— Huj-juj! Mi van a tejesnek! Attól veszek tejet! — lelkesedett Erzsi néni.

Csakugyan a mi tejesünktől vett azután tejet, de csak egy hétig, mert a tejes, a nagyon gazdag tejes, elköltözt a faluból; nem bírt megélni szegény!

Mikor ez a titok kiderült, megkérdeztem!

— Gazdag volt-e a tejes Erzsi néni?

— Erzsi néni most is lármázott:

— Huj-juj! Mi volt a tejesnek!?!
(Vége)

Különfélék.

× A kikoszarzott udvarló. Párisból írják: *Gottard* Margit, k. parisi midiutte-et erősen üldözte szerelmével egy *Girand Felix* nevű munkásember. A leány nem hallgatta meg a fiatalembert, s hogy megszabaduljon tőle, elmondta az egész ügyet edesapjának.

Az öreg *Gottard* meglehetősen durva hangon adta leánya elhatározását a fiatalember tudtára, sőt a rendőrséggel is fenyegette. *Girand* — dühösen bár — de visszavonult, úgy hogy a leány egy időre elvesztette szem elől. E napokban azután a leány egy barátjánőjével a *La Chapella* városrészes busz mulatságára ment, ahol körüljárta szálltak fel. Amikor a körhinta elindult, megcsendült mögötte egy hang: *Margitkám, nem ismered?* A leány nem mert hátrafordulni, de érezte, hogy volt udvarlója nem veszi le róla tekintetét. A hinta pedig mind gyorsabban haladt. Amikor már már szédítően forgott, a volt udvarló mögéje hozódott és egy törrel hábaszurta, majd pedig leugrott a hintáról és eltűnt a tömegben. A leányt súlyos sérüléssel kórházba szállították.

× **Izgalom egy cirkuszban.** Izgalmas jelenet játszódott le — mint *Hamburgból* írják — az ottani *Busch* cirkuszban. Egy *Peters* nevű állatszédítő próbát tartott tigriseivel. „Pisztol”, a legnagyobb tigris igen roszkedvű és dühös volt, hogy *Peters* egy jó falatot nem neki adott. A szédítő néhány ostorcsapást mért rá, mire a tigris neki ugrott és még mielőtt az védekezni tudott volna, leteperle a földre. Úgy látszott, hogy a szerencsétlen állatszédítő a tigris karmai között marad, amikor két hatalmas dogja nekiugrott *Pistol*-nak és éles fogaikkal kényszerítették, hogy áldozatát bocsássá el. Még egy néhány ostorcsapás és a tigris teljesen megszédült.

× **Az orvos csókja.** *New-Yorkból* jelentik: *Torontó* város egyik szalójának folyosóján a napokban egy *Severance* nevű milliomos a leányával beszélgetett. Egyszerre egy fiatal ember közeledett feléjük és hátulról derékon kapva a leányt, esztanós esőket nyomott a homlokára. A leány fölsikoltott, a milliomos pedig megragadta a fiatal embert, kihurcolta az utcára s ott átadta egy rendőrnök. A kihallgatáson megmondta a fiatal ember, hogy dr. *Wilson* Karolyinak hívják. Dr. *Wilson* *Montreal*-nak egyik legismertebb és legkeresettebb orvosa és a „*British Medical Association*” (angol orvos-szövetség) alelnöke. Amerikában tudvalevőn szigorúan előírja a törvény a nők nyilvános védelmét. Dr. *Wilson* is, noha nem volt józan állapotban, amikor a leányt megcsókolta, hét napi fogságra ítélte a bíróság.

Piaci árak.

— Irítz Gynla cég tudósítása. —

Szentes, 1906. szeptember 13.

Uj-Büza muma 6 frt. 30—40 kr.
Uj-Árpa muma 5 frt. 5 frt. 15 kr.
Uj-zab 5 frt. 35—40 kr.
Kukorica muma 6 frt. 80 kr. 7 frt.
Uj-lucerna 42—44 frt.
Árak métermázsanként foritokban.

Hirdetmény.

Szentes város által fentartott hét tanyai iskolához hét (7) db. könyvszekrény előállítására szükségesül, felhivatnak az előállításra vállalkozó iparosok, hogy erre vonatkozó ajánlataikat f. év és hó 23-ig nálam adják be.

A szekrény 2 ajtó, sárgára festett, jó zarral ellátott legyen; magas. 120 cm, szélessége 125 cm, vastags. 51 cm, 3 db kiszédhető polccal ellátva. Szállítási határidő 30 nap! Átvétel itthon.

Az ajánlatok közül az isk. szék. esetleg tisztikara szabadon válassz.

Szentes 1906 szept 12.

Körtvélyessy Sándor
gondnok.

Értesítés.

A Szénbánya-munkások bérmozgalma miatt a szénszállítás általában fenakadt úgy hogy a szénhiány általánossá lett.

Mig a bányák a szénszállítást megkezdhetik — hatósági engedély alapján — az áramszolgáltatást kénytelenek vagyunk a minimumra leszállítani.

Ebből folyólag értesítjük a t. c. közönséget, hogy az utcai világítás egyelőre csak éjjel 12 óráig fog fentartatni, az iv lámpák világítása pedig teljesen szünetel.

Szentes, 1906. évi szept. 13.

Hazai Vill. R. T.
üzem-igazgatósága.

11—12 Eladó föld.

Horváth Sándornak Nagykirályság-on 116 hold szántó földje örök áron eladó. Esetleg Szentmihály naptól kezdve haszonbérbe kiadó. — Értekezni lehet II. tized 120 szám alatt a tulajdonossal.

Fuzekas Máriaának

II. tized 346 számú háza kedvező feltételek mellett eladó. Értekezni lehet ugyanott.

Rövid és velős! Felarban

A jegyzékben felsorolt árak szerint egyes darab vételelni is mindent szállítunk önnek. Ez által kerékpárok 80 koronában, 94 koronától kezdődően teljesen vámentesen a magyar szállítóhelyekre. Szabadon futó 4 koronával drágább. Multiplex-kerékpár 6 évi irásos jótárs mellett. Hajtány 4 K. 80 f., 5 K. 20 f. és 5 K. 60 f. Tömölő 3 K., 3 K. 40 f. és 4 K. 20 f. irásos jótállással Nyereg 2 K., labbszivattyú 1 K., kónuszok, tengelyek és a többi minden rendszer szerint hamulatosan olesó árban. Diszes árjegyzék ingyen és portómentesen. Ügyünkök alkalmi eladásra is kerestetnek. Mellékjövdelem.

Multiplex

kerékpáripár.

11

Berlin 469. Gitschinerstrasse 15.

Oda		Kiskunfélegyháza — Orosháza				Vissza	
M.	Vv.	M.	M.		Vv.	M.	M.
	8 ³⁰ 9 ⁷⁸	2 ⁵⁵	4 ³⁰	ind.	1 ¹⁵	6 ³⁰ 7 ¹⁰	8 ²⁵
	11 ¹⁰	3 ⁴⁵	6 ⁴⁵	erk.	11 ⁵⁶	4 ³⁵	6 ¹⁸
5 ⁰⁰	12 ⁰⁴	4 ²⁵	7 ²⁰	"	11 ²¹	3 ²¹	5 ³⁶
9 ¹⁵	7 ⁵⁰	9 ³⁵	1 ²²	"	2 ⁵⁰ 6 ⁰¹	8 ⁰⁰	5 ²⁰
4 ⁵⁰	9 ⁵⁵	1 ³⁰	3 ²⁴	"	11 ⁵⁶	5 ⁵⁰	10 ¹⁵
3 ²⁰			4 ⁴⁰	"	3 ³⁸		
4 ¹⁰			5 ⁴⁵	"	2 ¹⁵		9 ¹⁰
6 ⁴⁰	12 ⁵⁵	4 ⁵⁶	8 ⁵⁵	ind.	10 ¹³	2 ⁴²	7 ⁴²
7 ⁴²	2 ⁰⁷	5 ⁵⁵	9 ⁴⁴	erk.	9 ¹²	1 ⁵⁶	6 ³²
8 ⁰⁷	2 ³⁸	6 ²⁰	9 ⁵⁰	erk.	8 ³⁰	1 ²⁰	6 ²¹
8 ¹⁹	3 ⁰⁴	6 ³⁰	3 ²⁰	ind.	8 ¹⁸	1 ¹⁰	5 ³²
8 ²⁷	3 ¹⁸	6 ³⁸	3 ³⁸	erk.	8 ⁰²	1 ⁰²	5 ²⁴
8 ³²	3 ¹⁹	6 ⁴⁵	3 ⁴⁵	"	8 ⁰⁰	1 ⁰⁵	5 ²⁹
8 ³⁹	3 ²⁸	6 ⁵²	3 ⁴⁰	"	7 ⁵²	1 ²⁵	5 ¹²
8 ⁴⁵	3 ³⁵	6 ⁵⁶	3 ⁴⁰	"	7 ⁴⁵	1 ²⁴	5 ⁰⁸
8 ⁵¹	3 ⁴⁰	7 ⁰²	3 ⁵²	"	7 ³⁷	1 ²⁸	5 ⁰⁹
8 ⁵⁹	3 ⁵⁸	7 ¹⁹	4 ⁰⁰	"	7 ²⁹	1 ²³	4 ⁵³
9 ⁰⁶	4 ⁰⁷	7 ¹⁷	4 ⁰⁷	"	7 ¹⁵	1 ²⁴	4 ⁴⁵
9 ³⁰	4 ⁴²	7 ⁴⁵	4 ³³	"	6 ⁵⁴	1 ¹⁸	4 ¹⁹
9 ⁵⁶	5 ¹⁴	8 ¹²	4 ⁵⁹	"	6 ¹³	1 ¹³	3 ³³
10 ¹⁶	5 ⁴¹	8 ³¹	5 ²²	erk.	5 ¹⁰	1 ⁰²	3 ³¹
1 ¹⁸	7 ²¹	11 ¹⁰	6 ³⁶	erk.	4 ⁴¹	8 ²⁴	1 ³⁸
2 ⁴³		11 ¹¹	7 ⁴⁰	"	3 ³⁰		10 ³⁹
2 ⁵⁰			9 ³⁰	"	2 ³⁶		12 ¹⁵
			7 ⁵⁵	"		9 ¹⁸	